

Gazeta Nowska

Abonament miesięczny w ekspedycji 90 groszy, z opłatą pocztową 98 groszy. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie lub tem podobnych nie przewidzianych okoliczności, wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Od ogłoszeń pobiera się za 1-lin. wiersz 15 groszy. Reklamy przed dziełem ogłoszeń wiersz 35 groszy. — „Gazeta Nowska” wychodzi 1 raz tygodniowo a mianowicie w piątek. — Wydawca, drukiem i nakładem Władysława Wesołowskiego w Nowem (Pomorze). Prenumerata płatna z góry. Ogłoszenia płatne natychm. Redaktor odpowiadz. Władysław Wesołowski, Nowe.

Nr. 32.

N o w e, sobota 6-go sierpnia 1932 r.

Rok IX.

Porządek nabożeństw:

W NIEDZIELĘ 7-GO SIERPNIA 1932 R.

I msza św. o godzinie 7-ej, II msza św. o 8-ej, suma o 10-tej. O 1/2 3-iej nauka chrześcijańska, o 3-iej nieszpory.

Podatki płatne w sierpniu.

W sierpniu b. r. przypada termin płatności następujących podatków:

Do dnia 15-go sierpnia b. r. państwowy podatek przemysłowy od obrotu osiągniętego w lipcu b. r. przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii, oraz przemysłowe od I do V kategorii, prowadzące prawidłowe księgi handlowe oraz przez przedsiębiorstwa sprawozdawcze.

Do dnia 7 sierpnia b. r. płatny jest państwowy podatek dochodowy, potrącony w ciągu lipca br. od uposażeń służbowych, emerytur, wynagrodzeń za najemną pracę itd.

Do dnia 15 sierpnia b. r. płatna jest zaliczka nadzwyczajnego podatku państwowego od niektórych zajęć zawodowych.

W ciągu sierpnia b. r. płatna jest III kwartalna rata państwowego podatku od lokali oraz podatku od placów niezabudowanych.

W ciągu sierpnia b. r. płatna jest III-ga rata kwartalna państwowego podatku od nieruchomości. Ponadto płatne są zaległości podatków rozłożone na raty i odroczone, których termin płatności przypada na sierpień br. oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy z terminem płatności w miesiącu sierpniu b. r.

Dobrobyt społeczeństwa a wychowanie.

Na półkach księgarskich ukazała się nakładem „Ligi Pracy” nowa książka znanego ekonomisty, dr. Rogera Battaglii, pod tytułem „Dobrobyt społeczeństwa a wychowanie”. Książka zawiera trzy szkice. W szkicu pierwszym, zatytułowanym „Ogólne wychowanie gospodarze społeczeństwa w Polsce, autor stwierdza, że „jednym z działań wychowania „obywatelskiego” i „państwowego” jest wychowanie gospodarze. Albowiem indywidualny cel wychowania gospodarczego — usprawnienie jednostki do walki o byt — łączy się ściśle z celem zbiorowym, którym jest ulepszenie zależnych od działania ludzkiego warunków gospodarki społecznej. Niestety, w rzedzie akcji społeczno-wychowawczej w Polsce dotąd prawie nie widziemy akcji systematycznej dla wychowania społeczeństwa w kierunku gospodarczym, aczkolwiek nie da się zaprzeczyć, że w ostatnich latach brak ten jest odczuwany coraz silniej w sferach, kierujących wychowaniem publicznym.

Dr. Battaglia, po ogólnych uwagach o potrzebie systematycznego wychowania gospodarczego oraz o jego celach, szkicuje jego konkretne zadania i omawia następnie w drugim rozdziale wychowanie gospodarcze zagranicą.

Przechodząc z kolei do wychowania gospodarczego u nas, dr. Battaglia, zaznacza, że problem ten nie po raz pierwszy w Polsce teraz przed nami staje. Już z końcem 18 wieku u nas znano ten temat — rozumiano jego doniosłość — próbowano go zrealizować — ale następne pokolenia o nim zapomniały. Obecnie istnieją zawiązki wychowania gospodarczego w szkolnictwie powszechnym i średnim, ale nie wyszły one dotąd poza pierwotne, bardzo rudymentalne stadium.

Wprawdzie w ostatnich latach poziom prasy codziennej, niemniej jak różnych tygodników i miesięczników, w zakresie ekonomicznym i gospodarczo-politycznym podniósł się znacznie i co do obfitości informacji ekonomicznych i co do rzeczowości, obiektywności w oświetlaniu danych problematów. To samo wszelako nie może zastąpić braku elementarnych pojęć i wiadomości ekonomicznych u bardzo wielu czytelników pism.

Odczyty popularne na tematy ekonomiczne odbywają się u nas bardzo rzadko i sporadycznie — a niema dotąd prawie ośrodków, któreby ten środek wychowania ekonomicznego stosowały na szerszą skalę i stale. Dość zaznaczyć, że cykl 28 popularnych wykładów ekonomicznych dla szerokiej publiczności, urządzonych przez Związek Przemysłowców w Krakowie w czasie od stycznia do kwietnia 1931 był pierwszym tego rodzaju w Polsce. Drugim był kurs wakacyjny dla nauczycielstwa szkół powszechnych, urządzony przez władze szkolne w Poznaniu w lipcu 1931, trzecim cykl wykładów, urządzony przez Ligę Pracy w Warszawie w kwietniu 1932 r., a czwartym cykl, urządzony przez Izbę przemysłowo-handlową w Wilnie w maju 1932 r.

Szczegółami, dotyczącymi pchnięcia ogólnego wychowania gospodarczego społeczeństwa, a w łączności z tem także wychowania gospodarczego nauczycielstwa, na nowe tory, w ostatnich latach zajmowali się u nas głównie prof. dr. Lulek, następnie Związek Przemysłowców w Krakowie, oraz Stowarzyszenie Polskich Dziennikarzy i Publicystów Gospodarczych w Warszawie. To ostatnie wystąpiło w jesieni 1930 r. do ministerstwa oświecenia z następującym programem: a) przerobienie czytanek dla szkół powszechnych przez zamieszczenie w nich ustępów (oczywiście jaknajbardziej popularnych), dotyczących życia gospodarczego; b) wprowadzenie „propedeutyki nauk ekonomicznych”, jako przedmiotu nauczania w szkołach średnich wszelkiego typu, oraz w seminarjach nauczycielskich; c) przerobienie programu nauki o Polsce współczesnej, nauki geografii, oraz nauk przyrodniczych w ten sposób, by moment gospodarczy znalazł w tych zakresach znacznie większe, niż dotąd, uwzględnienie; d) wydanie podręcznika dla nowego przedmiotu „propedeutyki nauk ekonomicznych” dla szkół średnich i seminarjów nauczycielskich; e) odpowiednie przerobienie, względnie uzupełnienie podręczników dla nauki o Polsce współczesnej, geografii, historii i nauk przyrodniczych; f) stworzenie katedr „propedeutyki nauk ekonomicznych” na wydziałach filozoficznych uniwersytetu i czynienie danych wykładów obowiązkowymi dla kandydatów do zawodu nauczycielskiego, niemniej jak objęcie powyższego przedmiotu programem odnośnych egzaminów; g) urządzenie stałych kursów doszkalających w zakresie „propedeutyki nauk ekonomicznych” dla nauczycielstwa szkół powszechnych i szkół średnich.

Na odnośny memoriał ministerstwo oświecenia odpowiedziało, że podziela całkowicie opinię Stowarzyszenia Polskich Dziennikarzy i Publicystów Gospodarczych co do doniosłości sprawy wychowania ekonomicznego społeczeństwa i stoi zasadniczo na tem samym stanowisku, iż wychowanie to musi obejmować także nastawienie myślenia na sposób gospodarczy.

Ministerstwo urządziło pierwszy ekonomiczny kurs wakacyjny dla nauczycielstwa szkół powszechnych w Poznaniu w lipcu 1931, a Stowarzyszenie Publicystów i Dziennikarzy

Gospodarczych, wezwane przez ministerstwo do wyznaczenia prelegenta, poruczyło to zadanie autorowi, który w 60 godzinach wykładów i dysputatorów przedstawił kilkudziesięciu słuchaczom podstawy ekonomii dogmatycznej, oraz polityki gospodarczej, jakoteż naszkicował obraz położenia i warunków rozwojowych wszystkich głównych gałęzi gospodarczych, a więc rolnictwa, górnictwa, przemysłu i handlu itd. w Polsce na tle rozwoju historycznego, oraz światowych stosunków gospodarczych.

W szkicu drugim p. t. „Właściwy dla Polski światopogląd społeczno-gospodarczy”, dr. Battaglia zastanawia się, w jakim z trzech światopoglądów należy wychowywać społeczeństwo, czy w liberalnym, czy socjalistycznym, czy też solidarystycznym. Po niezwykle plastycznym i syntetycznym przedstawieniu tych trzech światopoglądów, autor dochodzi do wniosku, że najbardziej wskazanym kierunkiem wychowania gospodarczego będzie kierunek solidarystyczny, odpowiadający zarówno warunkom pracy gospodarczej w Polsce, jak i faktycznemu kierunkowi stosowanej dotychczas w Polsce polityki gospodarczej.

W szkicu trzecim dr. Battaglia omawia szeroko konieczność wychowania gospodarczego sfer gospodarczych, stwierdzając na wstępie, że na podkładzie ogólnego wychowania gospodarczego społeczeństwa rozwijać się winno jednak także wychowanie specjalne pewnych jego warstw, które jest zastosowaniem zasad i celów ogólnego wychowania do szczególnych warunków danej warstwy, a nie jest bynajmniej identycznym z kształceniem zawodowym, lecz jest tego ostatniego koniecznym uzupełnieniem. W tym sensie można mówić o wychowaniu gospodarczym nauczycielstwa, sfer urzędniczych i sfer gospodarczych.

A. Z. W.

MAGISTRAT OTWIERA SZKOŁY ZAWODOWE DLA ŻEBRAKÓW.

W Szanghaju istniały jeszcze przed inwazją japońską w dzielnicy chińskiej Chapei dwie szkoły zawodowe dla żebraków, utrzymywane przez miasto, gdzie żebracy mogli uczyć się rzemiosł i innych fachów. Szkoły te były obliczone na pięćset uczniów.

Obecnie, po zdemolowaniu przez bombardowanie dzielnicy chińskiej, liczba żebraków tak się zwiększyła w Szanghaju, iż magistrat postanowił otworzyć nanowo szkoły w liczbie sześciu, na pięćset uczni każda. Żebracy uszczęszczający do tych szkół, otrzymują gratis nie tylko naukę, ale posiłek oraz odzież. Funduszów na utrzymanie tych jedynych w swoim rodzaju szkół zawodowych, dostarcza miastu grono bogatych filantropów chińskich.

Opowiadanie sieroty.

Nie mam ojca, ani matki
Nieznam też, co są dostatki.
Mój majątek — rzecz nie wielka —
„To szkaplerzyk i sukienka”.
Mą radością — w tem tu życiu
Jest, gdy wspomnę o „rodzicu”.
Kiedy z nimi — razem mile,
Przeżywałam miłe chwile:
Ojciec zawsze mi z jarmarku,
Przywiósł do dom coś w podarku,
Czy to szalik, pantofelki,
Czy też piernik, lub karmelki.
Gdy zaś miałam imieniny,
Matka moja z tej przyczyny —
Pieczę dla mnie placek słodki
Mówiąc: „to dla mej jagódki”.
Dziś rodzice są w zaświatach
Ja — przy moich ośmiu latach —
Pozostałam sama jedna
Sieroteczka bardzo biedna.
Wiem, że to jest z Boga woli, —
Bóg mi zginąć nie pozwoli!
Bo kto w Bogu ma nadzieję,
Ten przynigdy nie zmarnieje!

D. F.

NASZ DODATEK ILUSTROWANY

NIEDZIELA, 7 SIERPNI 1932 R.

Proces zabójcy Prez. Doumera

Sąd przysięgłych w Paryżu skazał na śmierć emigranta rosyjskiego Gorgułowa, zabójcę prezydenta Francji Doumera. Podajemy fotografię Gorgułowa na ławie oskarżonych. Przed nim siedzą jego obrońcy, którzy nadaremnie podtrzymywali jego niepoczytalności.

Odświeżenie pomnika zwycięzcy z pod Stoczka

Kulminacyjnym punktem uroczystości 15-to lecia 2-go pułku ułanów grochowskich w Suwałkach, które zaszczylił swą obecnością Pan Prezydent Rzeczypospolitej, było odświeżenie pomnika bohatera powstania listopadowego, nieustraszonego dowódcy generała Dwernickiego. Zdjęcie nasze przedstawia moment odświeżenia pomnika gdy do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej (X) przemawia wnuk gen. Dwernickiego — p. por. rez. 14-go pułku ułanów J. Dwernicki.

Pan Marszałek Piłsudski w Wilnie

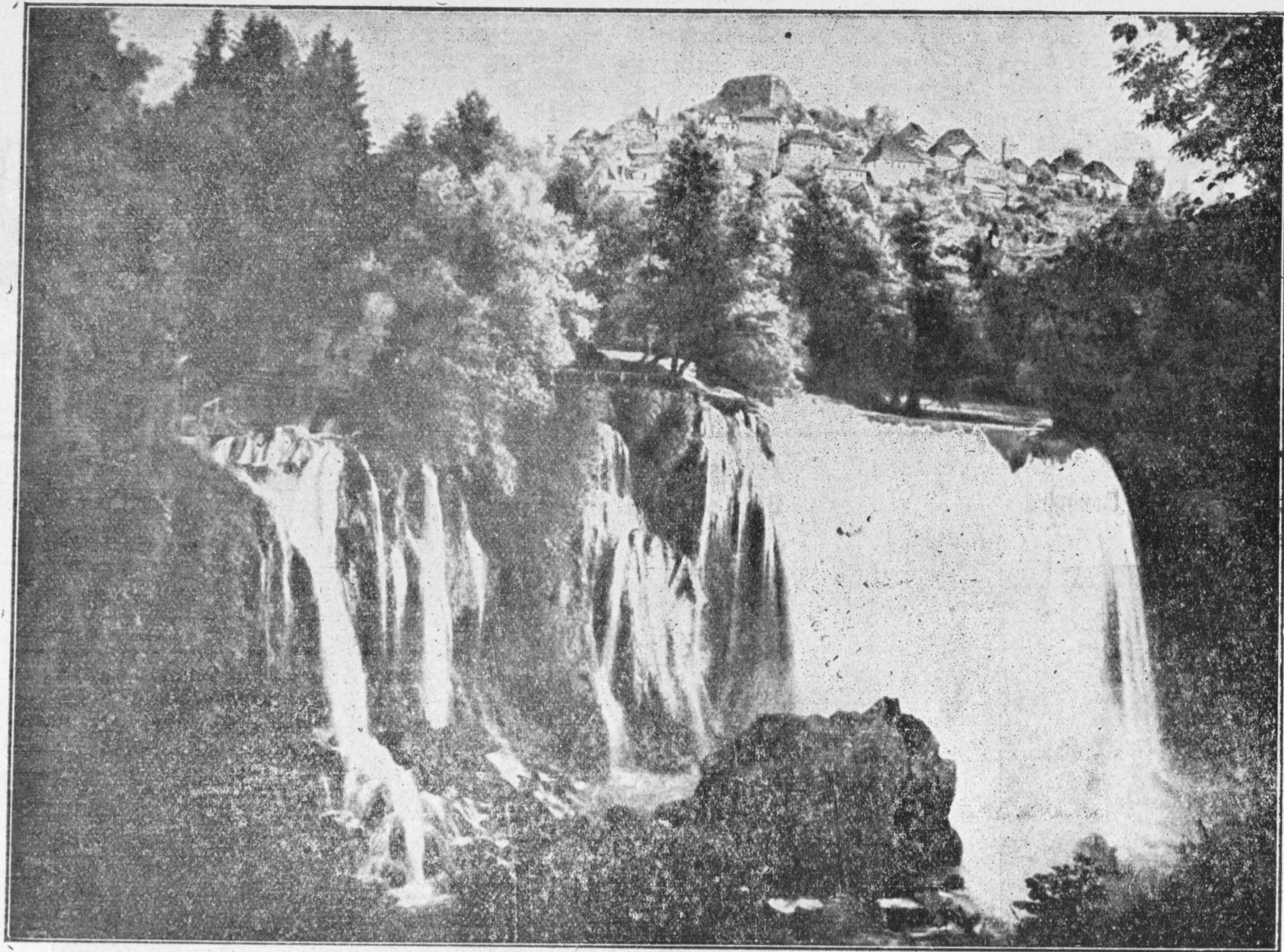

Pan Marszałek Piłsudski, który przybył w dniu 29 lipca z Pikkiszek do Wilna przyjął w pałacu Rzeczypospolitej dr. Ludwika Góreckiego, wnuka Adama Mickiewicza, który wręczył Panu Marszałkowi przechowywaną w rodzinie Góreckich pamiątkę po Kościuszcze, — nożyk polowy oddany przez Kościuszkę przed niewolą petersburską generałowi Kniaziewiczowi. Przy wręczeniu tej pamiątki obecni byli tawiający wówczas w Wilnie: 1) poseł Patek, 2) inspektor armii generał Dąb Biernacki, 3) wiceminister Beck, 4) doktor Ludwik Górecki.

Mistrz olimpijski

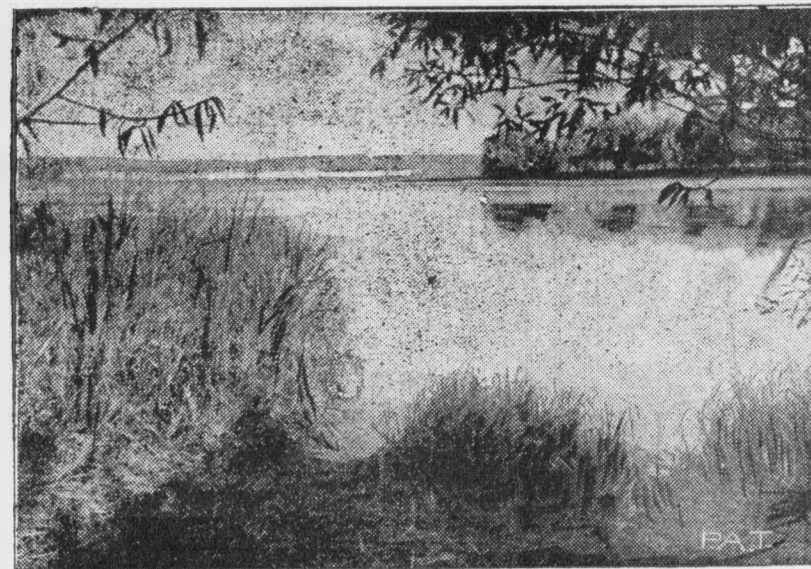

Świetny długodystansowiec polski Janusz Kusociński odniósł w pierwszym dniu Igrzysk Olimpijskich wspaniałe zwycięstwo w biegu na 10 kilometrów. Podajemy fotografię Kusocińskiego w czasie treningu w Los Angeles.

Wspaniałe wodospady pod starą twierdzą bośniacką Jajce.

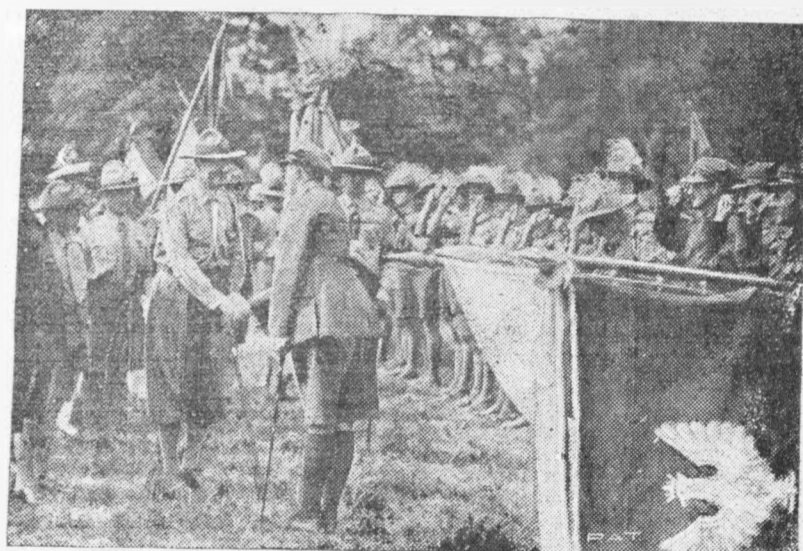
(Z prawej strony)
Piękna, choć mało znana kraina jest Pokucie, będąca najdalej na południo-wschód wysuniętą częścią Polski. Na fotografii naszej widzimy malownicze jezioro Okno w Chocimierzu na Pokuciu.

(Z prawej strony)
Na ilustracji naszej widzimy fragment portu rybackiego w Gdyni z żaglowymi kutzami rybackimi, przeznaczonymi do połowów przybrzeżnych. Na dalekie połowy, na pełnym morzu, wypływają jedynie kutry motorowe.

Przed kilku dniami użyto po raz pierwszy w Polsce dynamitu do prac melioracyjnych, mianowicie w celu wyrównania bardzo krętego biegu rzeki Orzuc pod Drożdżowem na Polesiu, połączone dwa węzły rzeki linia nabojów dynamitowych, których wybuch utworzył nowe, głębokie i równe koryto rzeki. Ilustracja nasza przedstawia groźny widok wybuchu pół-tonowego ładunku dynamitu. Praca ta wykonana została przez Państwową Wytwórnictwo Prochu pod kierunkiem inż. Raczyskiego.

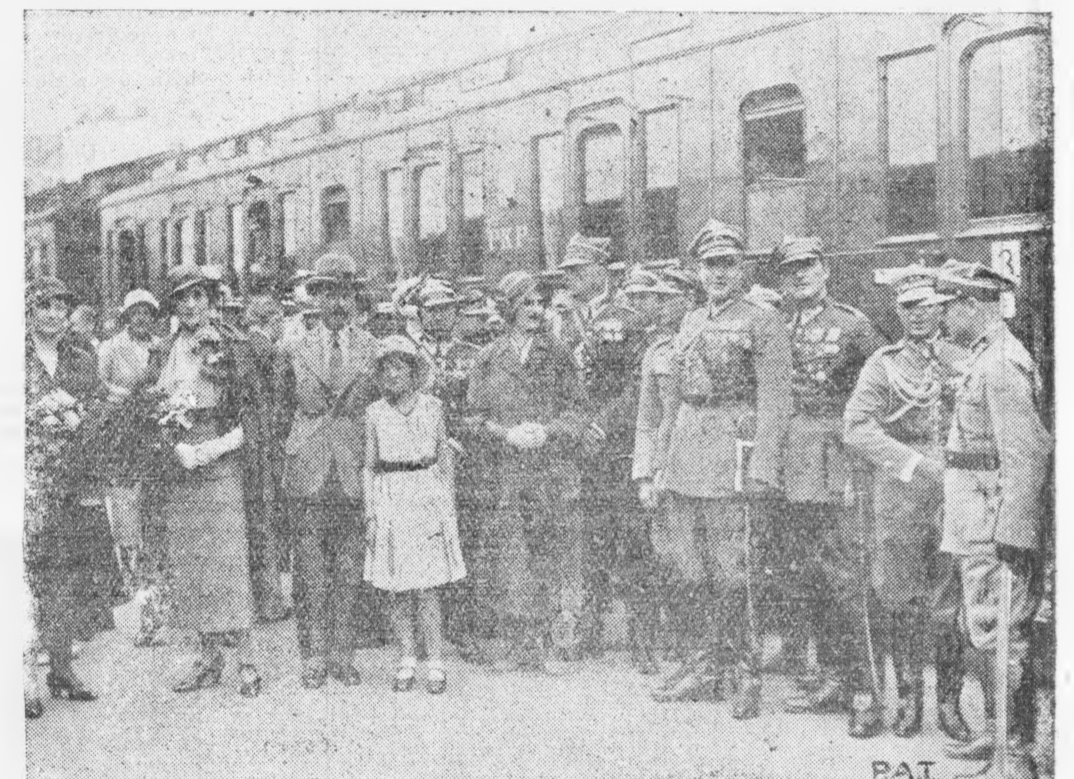
Król rumuński Karol II wraz z następcą tronu w towarzystwie premiera p. Al. Vaidy i członków rządu obecny był w Sibiu na międzynarodowym zjeździe harcerskim, po czym odbył przegląd drużyn. Ilustracja nasza przedstawia Króla (w stroju harcerskim) przyjmującego raport komendanta drużyny polskiej.

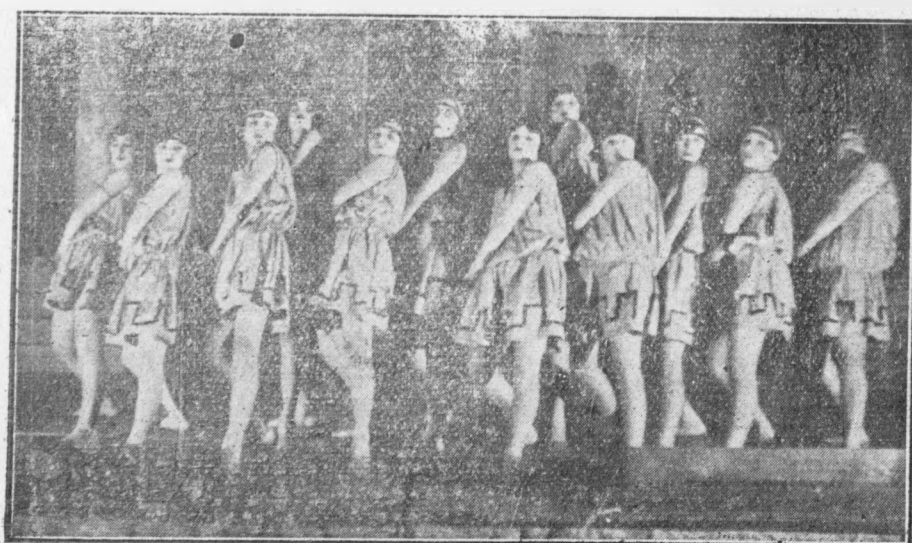
Odwieczna armata, którą widzimy na naszej fotografii, znajduje się wciąż jeszcze w czynnej służbie. Używana jest ona przez wiośniaków z Sinyawochow do walki z bandami rabusiów. Jak wiadomo bandytyzm jest jedną z najstraszniejszych plag gnębiących Chinę.

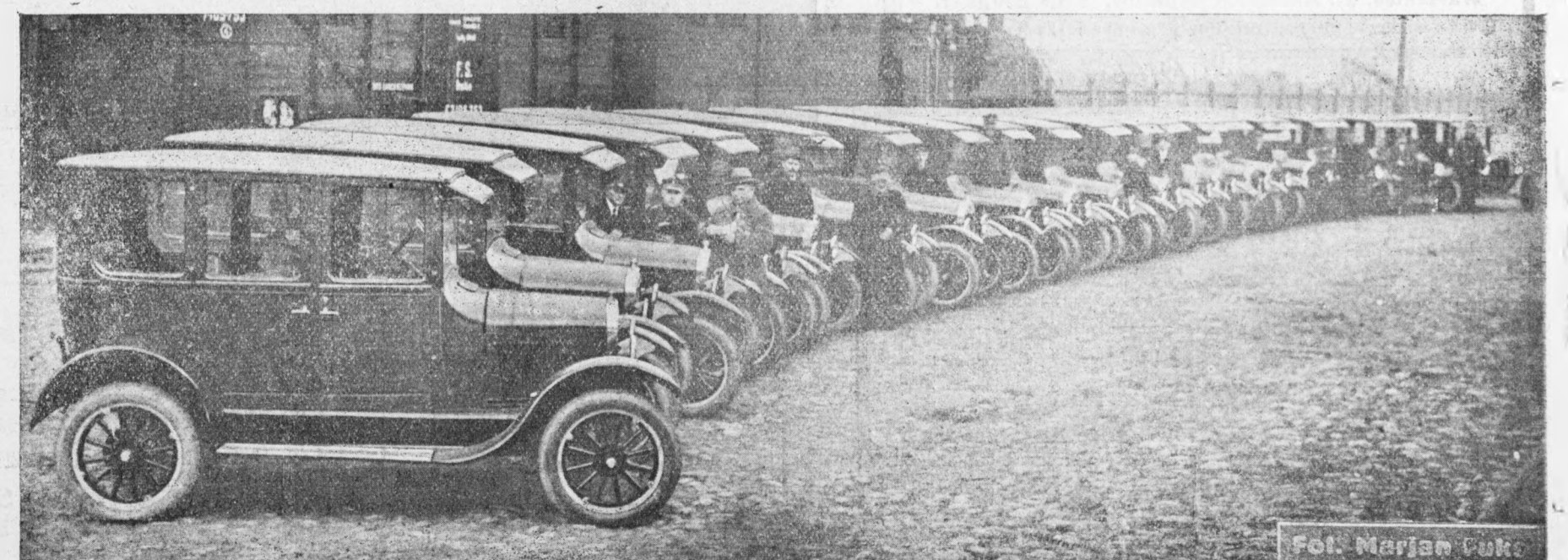
(Z lewej strony)
Podczas długiej podróży przez Ocean nie zanieśli nasi olimpijczycy swych treningów. Na ilustracji widzimy rekordzistę Polski w skoku wzwyż - Pławczyka, osiągnął on wysokość 185 cm. na pokładzie „Pułaskiego”. Na olimpiadzie w Los Angeles Pławczyk w skoku wzwyż zajmuje zaszczytne 8-me miejsce skacząc 1.90 mtr., zdobywając dla Polski cenne punkty.

W związku z ukończeniem czynności Francuskiej Misji Wojskowej w Polsce, opuścił w dniu 28 lipca Warszawę w drodze do Paryża szef Misji płk. Prioux. Fotografia nasza przedstawia płk. Prioux z rodziną, żegnany na dworcu głównym w Warszawie przez przedstawicieli wojskowości i gen. Kordjan-Zamorskim na czele oraz kolonję francuską z p. ambasadorką Laroche.

Na zdjęciu dwa fragmenty tańca starogreckiego w wykonaniu zespołu teatru amerykańskiego.

Mecze piłkarskie cieszą się w Warszawie wielkim powodzeniem. Na zdjęciu widzimy równy szereg „Fordów”, których właściciele poszli oglądać zawody piłkarskie.

Pot rak, nóg i pach
oraz nie miła woń
usuwa

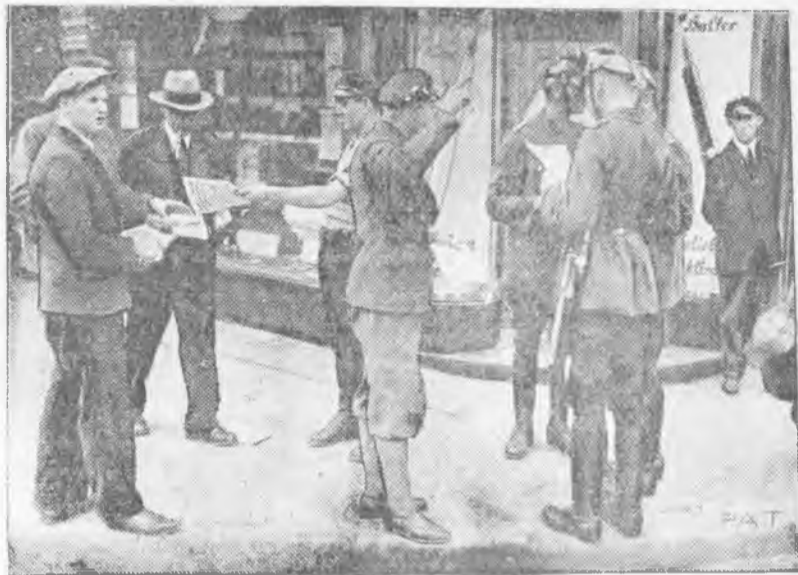
**D' LUSTRA
DORADO**

(U góry)

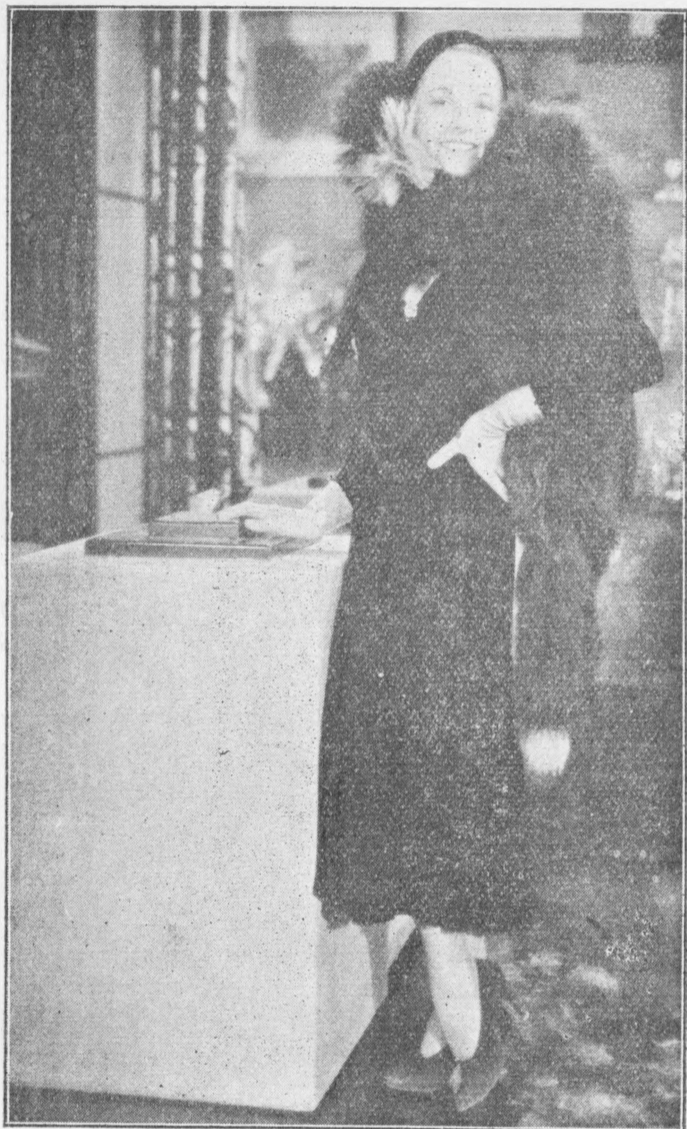
Na Święto Morza w Gdyni przybyli też przedstawiciele robotników Państwowej Fabryki Związków Azotowych w Mościcach. Na fotografii naszej widzimy p. Jm. Kwiatkowskiego, jednego z najbardziej zasłużonych twórców Gdyni, a obecnego dyrektora fabryki mościckiej w rozmowie z przewodniczącym delegacji robotników z Mościc.

(U dołu)

Imponująca manifestacja łączności całej Polski z morzem i Pomorzem było obchodzone w dniu 81-ym lipca Święto Morza. 100.000 osób przybyło na ten dzień do Gdyni. Na zdjęciu naszym widzimy Pana Prezydenta Rzeczypospolitej na podjum ustawionem na Molo Rybackiem.

Ilustracja nasza przedstawia moment z agitacji przedwyborczej w Niemczech. Wysłannicy partji rozdają ostatnie ulotki, wzywające do popierania ich kandydatów. Policja — jak widzimy — interesuje się ich treścią.

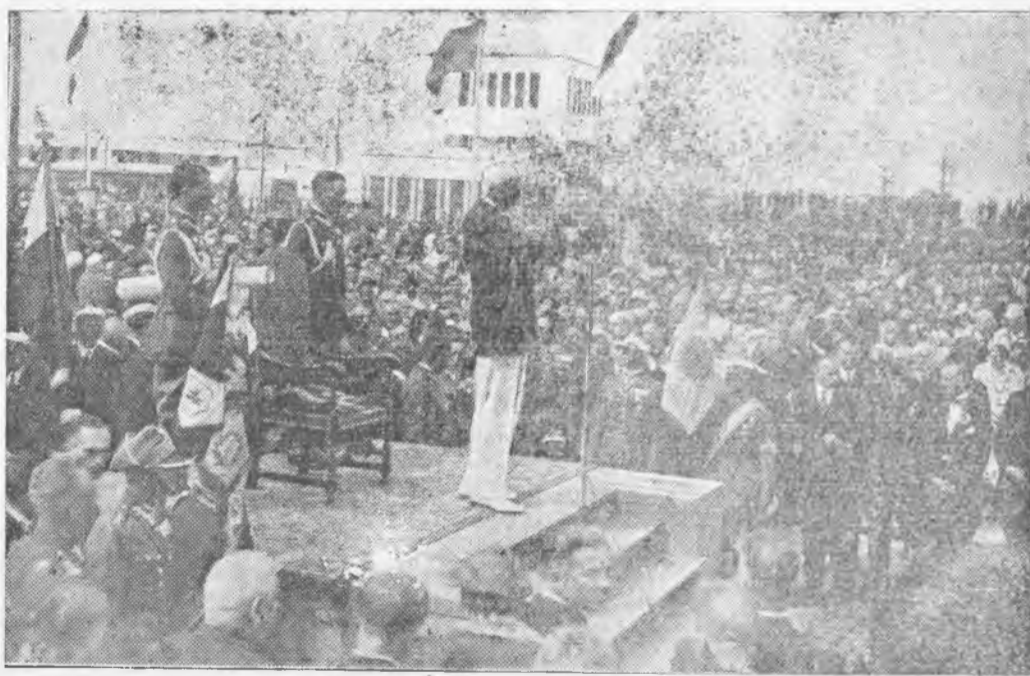

FUTRA! LISY!
— Pierwszorzędny towar — Solidne wykonanie —
— Najnowsze modele —

po cenach naprawdę bezkonkurencyjnych mogą Panie nabyć w firmie

„KAMCZATKA”
Warszawa, ul. Marszałkowska 137. Filja Długa 17.

U w a g a: Przed zakupem prosimy porównać nasze ceny i towar

SAMOZATRUCIE

NA TLE WĄTROBY.

SAMOZATRUCIE bywa przyczyną wielu dolegliwości (ból artretyczne, łamanie w kościach, bóle i zawroty głowy, wzdęcia, odbijania, bóle w wątrobie, niesmak w ustach, brak apetytu, swędzenie skóry, skłonność do obstrukcji, plamy, zmarszczki i wyrzuty na skórze, skłonność do tycia, podenerwowanie i bezsenność, nerwowe bicie serca, mdłości, język obłożony). TRUCIZNY wewnętrzne, wytwarzające się we własnym organizmie, zanieczyszczają krew, niszczą organizm i przyspieszają starość. Choroby z samozatrucia i złej przemiany materji LECZA NIE LEKARSTWA A KREW CZYSTA. Wątroba i nerki są organami oczyszczającymi krew i soki ustroju. Najracjonalniejszą i zgodną z naturą kuracją jest unormowanie czynności wątroby i nerek. 20-letnie doświadczenie i najwyższe odznaczenia wykazały że ziola lecznicze

„CHOLEKINAZA” H. Niemojewskiego

jako sól - moczopędne są jedynym naturalnym czynnikiem odcłajającym soki ustroju od trucizn własnych i zapewniającym szybki powrót do zdrowia. Bezpłatne broszury Dr. med. T. NIEMOJEWSKIEGO otrzymać można w labor. fiz.-chem. „CHOLEKINAZA” H. NIEMOJEWSKIEGO, Warszawa, N.-Świat 5-(D) na prowinację wysyłka pocztą.

ORTOPEDYSTA

wyrobiam obuwie na nogi skrócone, skrzywione, guzowate, plattfus, guzy artretyczne, paraliż.

A. BIERNACKI
Warszawa, Elektoralna 19 m. 17

PŁACHTY

do zwózki zboża
PLANDEKI na sterty i młocarnie
płaszczki nieprzemakalne
sprzedaje najtaniej wytwórnia

A. MALANOWSKI
Warszawa, Nowy Świat 53,
telefon 753-49.